

Cauza C-210/24

**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98
alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție**

Data depunerii:

14 martie 2024

Instanța de trimitere:

Órgano Administrativo de Recursos Contractuales de la Comunidad Autónoma de Euskadi (Spania)

Data deciziei de trimitere:

14 martie 2024

Recurentă:

Asociación de Empresas de Servicios para la Dependencia (AESTE)

Părâtă:

Ayuntamiento de Ortuella

Obiectul procedurii principale

Contracte de achiziții publice – Directiva 2014/24/UE – Articolul 67 – Criterii de atribuire a contractelor – Criteriul ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic – Criteriul referitor la obiectul contractului de achiziții publice – Dreptul de negociere și de acțiune colectivă – Libera prestare a serviciilor – Serviciul de asistență la domiciliu

Obiectul și temeiul juridic al cererii de decizie preliminară

Trimitere preliminară – Contracte de achiziții publice – Directiva 2014/24/UE – Articolul 67 – Criterii de atribuire a contractelor – Criteriul ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic – Criteriul referitor la obiectul contractului de achiziții publice – Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene – Articolul 28 – Dreptul de negociere și de acțiune colectivă – Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene – Articolul 56 – Libera prestare a serviciilor

Întrebările preliminare

„Un criteriu de atribuire a unui contract de servicii, precum cel descris, care:

– ia în considerare majorarea cheltuielilor salariale dincolo de convenția colectivă aplicabilă la nivel de sector, pe care ofertantul propune să o aplique persoanelor care execută contractul și

– care obligă ofertantul câștigător să concretizeze, după negocierea colectivă prealabilă cu reprezentanții lucrătorilor, elementele care materializează majorarea salarială și să încerce să încheie o convenție colectivă al cărei domeniu de aplicare îl reprezintă personalul desemnat în contract,

este adecvat pentru identificarea ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic, astfel cum impune articolul 67 alineatul (1) din Directiva 2014/24/UE?

se opune liberei prestări a serviciilor sau restrânge libera concurență, cu încălcarea articolului 56 TFUE și a Directivelor 2014/42/UE și 96/71?

încalcă dreptul de negociere colectivă, consacrat la articolul 28 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene?”

Dispoziții de drept al Uniunii invocate

Articolul 56 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene:

„În conformitate cu dispozițiile ce urmează, sunt interzise restricțiile privind libera prestare a serviciilor în cadrul Uniunii cu privire la resortisanții statelor membre stabiliți într-un alt stat membru decât cel al beneficiarului serviciilor.

[...]"

Articolul 28 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene:

„Lucrătorii și angajatorii sau organizațiile lor au dreptul, în conformitate cu dreptul Uniunii și cu legislațiile și practicile naționale, de a negocia și de a încheia convenții colective la nivelurile corespunzătoare și de a recurge, în caz de conflict de interes, la acțiuni colective pentru apărarea intereselor lor, inclusiv la grevă.”

Considerentele (98) și (99), articolul 2 alineatul (1) punctele 3 și 4, articolul 18 alineatul (1), articolul 67, articolul 76 și anexa XIV din Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE.

Considerentul (98)

„Este esențial ca criteriile de atribuire sau condițiile de executare a unui contract privind aspectele sociale ale procesului de producție să se refere la lucrările,

produsele sau serviciile care urmează a fi furnizate în temeiul contractului. În plus, acestea ar trebui să se aplique în conformitate cu Directiva 96/71/CE, astfel cum este interpretată de Curtea de Justiție a Uniunii Europene și nu ar trebui să fie alese sau aplicate într-un mod care discriminează direct sau indirect operatorii economici din alte state membre sau din țări terțe care sunt parte la AAP sau la acordurile de liber schimb la care Uniunea este de asemenea parte. Astfel, cerințele privind condițiile de lucru de bază reglementate în Directiva 96/71/CE, cum ar fi salariul minim, ar trebui să rămână la nivelul stabilit de legislația națională sau de contractele colective aplicate în conformitate cu dreptul Uniunii în contextul acestei directive.”

Considerentul (99)

„Măsurile care vizează protecția sănătății personalului implicat în procesul de producție, favorizarea integrării sociale a persoanelor defavorizate sau a membrilor grupurilor vulnerabile în rândul persoanelor desemnate să execute contractul sau să se instruiască în vederea dobândirii aptitudinilor necesare pentru contractul în cauză pot, de asemenea, să facă obiectul criteriilor de atribuire sau a condițiilor de executare a contractului, cu condiția ca acestea să se refere la lucrările, produsele sau serviciile care urmează să fie furnizate în temeiul contractului. De exemplu, astfel de criterii sau condiții s-ar putea referi, printre altele, la angajarea de persoane în căutarea unui loc de muncă pe termen lung, la punerea în aplicare a măsurilor de formare profesională pentru șomeri sau pentru persoanele tinere în cursul executării contractului care urmează să fie atribuit. În cadrul specificațiilor tehnice autoritățile contractante pot prevedea astfel de cerințe sociale care caracterizează direct produsul sau serviciul în cauză, cum ar fi accesibilitatea pentru persoanele cu handicap sau proiectarea pentru toate categoriile de utilizatori.”

Articolul 18 alineatul (1). Principii aplicabile achizițiilor

„(1) Autoritățile contractante îi tratează pe operatorii economici în mod egal și fără discriminare și acționează într-o manieră transparentă și proporționată.

Conceptul achiziției nu se poate face cu intenția de excludere a acesteia din domeniul de aplicare al prezentei directive sau restrângerea artificială a concurenței. Se consideră că se restrânge artificial concurența în cazul în care conceptul achiziției este făcut cu intenția favorizării sau dezavantajării nejustificate a anumitor operatori economici.”

Articolul 67. Criterii de atribuire a contractelor

„(1) Fără a aduce atingere actelor cu putere de lege și actelor administrative de drept intern privind prețul anumitor produse sau remunerarea anumitor servicii, autoritățile contractante atribuie contractele de achiziții publice pe baza ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic.

(2) Oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic din perspectiva autorității contractante este identificată pe baza prețului sau a costului cu ajutorul unei abordări bazate pe rentabilitate, cum ar fi calcularea costurilor pe ciclu de viață, în conformitate cu articolul 68, și poate include cel mai bun raport preț-calitate evaluat pe baza unor criterii care să includă aspecte calitative, de mediu și/sau sociale, legate de obiectul contractului de achiziții publice în cauză. Printre aceste criterii se pot număra, de exemplu:

- (a) calitatea, inclusiv avantajele tehnice, caracteristicile estetice și funcționale, accesibilitatea, proiectarea pentru toți utilizatorii, caracteristicile sociale, de mediu și inovatoare și comercializarea și condițiile acesteia;
- (b) organizarea, calificarea și experiența personalului desemnat să execute contractul, în cazul în care calitatea personalului desemnat poate să aibă un impact semnificativ asupra nivelului de executare a contractului; sau
- (c) serviciile post-vânzare, asistența tehnică și condițiile de livrare, cum ar fi data livrării, procesul de livrare și termenul de livrare sau de execuție.

Elementul de cost poate lua, de asemenea, forma unui preț sau cost fix pe baza căruia operatorii economici vor concura numai pe criterii de calitate.

Statele membre pot prevedea ca autoritățile contractante să nu poată utiliza numai prețul sau costul drept criteriu unic de atribuire sau să nu-și poată restricționa utilizarea la anumite categorii de autorități contractante sau la anumite tipuri de contracte.

[...]

(4) Criteriile de atribuire nu au ca efect accordarea unei libertăți de selecție nelimitate autorității contractante. Ele asigură posibilitatea concurenței efective și sunt însotite de specificații care permit verificarea efectivă a informațiilor furnizate de către ofertanți, în scopul evaluării modului în care ofertele îndeplinesc criteriile de atribuire. În caz de îndoială, autoritățile contractante verifică efectiv exactitatea informațiilor și dovezilor furnizate de ofertanți.”

[...]

Articolul 76. Principii de atribuire a contractelor

„(1) Statele membre instituie norme naționale pentru atribuirea contractelor care fac obiectul prezentului capitol, în scopul garantării faptului că autoritățile contractante respectă principiul transparenței și al egalității de tratament pentru operatorii economici. Statele membre au libertatea de a stabili normele procedurale aplicabile, atât timp cât aceste norme permit autorităților contractante să țină seama de specificul serviciilor în cauză.

(2) Statele membre se asigură că autoritățile contractante pot să țină seama de nevoia de a asigura calitatea, continuitatea, accesibilitatea, prețurile convenabile, disponibilitatea și caracterul cuprinzător al serviciilor, de nevoile specifice ale diferitelor categorii de utilizatori, inclusiv ale grupurilor dezavantajate și vulnerabile, de implicarea și responsabilizarea utilizatorilor, precum și de inovare. De asemenea, statele membre pot prevedea ca alegerea furnizorului de servicii să se facă pe baza ofertei care prezintă cel mai bun raport preț-calitate, ținându-se seama de criteriile de calitate și de durabilitate ale serviciilor sociale.”

Directiva Consiliului din 21 decembrie 1989 privind coordonarea actelor cu putere de lege și a actelor administrative privind aplicarea procedurilor care vizează căile de atac față de atribuirea contractelor de achiziții publice

Hotărârea C-346/06, Rüffert; Hotărârea C-583/10, Nolan; Hotărârea C-313/12, Romeo; Hotărârea C-115/14, RegioPost; Hotărârea C-234/14, Ostas celtnieks; Hotărârea C-546/16, Montte; Hotărârea C-462/19, Anesco și alții; Hotărârea C-376/21, Obshtina Razlog

Dispoziții de drept național invocate

Articolul 1, articolul 48, articolul 145 și anexa IV din Ley 9/2017, de 8 de noiembrie, de Contratos del Sector Público (Legea nr. 9/2017 din 8 noiembrie 2017 privind contractele de achiziții publice) (denumită în continuare „LCAP”)

„Articolul 1. Obiectul și scopul.

[...]

3. În toate contractele de achiziții publice se integrează în mod transversal și obligatoriu criterii sociale și de mediu, în cazul în care acestea au legătură cu obiectul contractului, pe baza convingerii că includerea lor asigură o mai bună relație preț-calitate în rezultatul contractului, precum și o eficiență mai crescută în utilizarea fondurilor publice. De asemenea, se înlesnește accesul la achiziții publice al întreprinderilor mici și mijlocii, precum și al întreprinderilor din economia socială.”

„Articolul 145. Cerințe și categorii de criterii de atribuire a contractelor.

1. Atribuirea contractelor se face prin utilizarea unei pluralități de criterii de atribuire, pe baza celui mai bun raport preț-calitate.

Pe baza unor motive justificate în prealabil în cadrul procedurii, contractele pot fi atribuite în temeiul unor criterii bazate pe o abordare care să țină seama de cel mai bun raport costuri-rentabilitate, pe baza prețului sau a costului, precum calcularea costului pe ciclu de viață în conformitate cu articolul 148.

2. Cel mai bun raport preț-calitate se stabilește pe baza unor criterii economice și calitative.

Criteriile calitative fixate de autoritatea contractantă pentru a stabili cel mai bun raport preț-calitate pot include aspecte de mediu sau sociale, legate de obiectul contractului în forma stabilită la alineatul 6 al acestui articol, care pot fi, printre altele, următoarele:

1.º Calitatea, inclusiv valoarea tehnică, caracteristicile estetice și funcționale, accesibilitatea, proiectarea universală sau proiectarea pentru toți utilizatorii, caracteristicile sociale, de mediu și inovatoare, precum și comercializarea și condițiile acesteia;

[...]

Caracteristicile sociale ale contractului se referă, printre altele, la următoarele scopuri: promovarea integrării sociale a persoanelor cu dizabilități, a persoanelor defavorizate și a celor care fac parte din grupuri vulnerabile între persoanele desemnate să execute contractul și, în general, integrarea socială și pe piața muncii a persoanelor cu dizabilități sau aflate în risc de excludere socială; subcontractarea cu Centre Speciale de Ocupare a Forței de Muncă sau cu întreprinderi de integrare; planurile privind egalitatea de gen care se aplică în executarea contractului și, în general, egalitatea între femei și bărbați; promovarea încadrării în muncă a femeilor; concilierea vieții profesionale, a celei private și a celei de familie; îmbunătățirea condițiilor de muncă și de salarizare; stabilitatea în muncă; angajarea unui număr mai mare de persoane pentru executarea contractului; formarea și protecția sănătății și a securității în muncă; aplicarea unor criterii etice și de răspundere socială în executarea contractului; sau criteriile privind furnizarea sau utilizarea unor produse bazate pe concurență echitabilă, în timpul executării contractului.

2.º Organizarea, calificarea și experiența personalului desemnat în contract să îl execute, în cazul în care calitatea personalului desemnat poate să aibă un impact semnificativ asupra nivelului de executare a contractului.

[...]"

„Dispoziția adițională a patruzeci și șaptea. Principii aplicabile contractelor de concesiune de servicii enumerate în anexa IV și contractelor de servicii sociale, de sănătate sau educaționale enumerate în anexa IV.

Fără a aduce atingere aplicării dispozițiilor prezentei legi și celor privind, printre altele, stabilirea specificațiilor tehnice, a cerințelor minime de solvabilitate, a criteriilor de atribuire și a condițiilor speciale de executare, în procedurile de achiziții publice de concesiune de servicii enumerate în anexa IV și de servicii sociale, de sănătate sau educaționale enumerate, de asemenea, în anexa IV, autoritățile contractante vor ține seama, în toate etapele procedurii, de nevoia de a asigura calitatea, continuitatea, accesibilitatea, prețurile convenabile,

disponibilitatea și caracterul cuprinzător al serviciilor; de nevoile specifice ale diferitelor categorii de utilizatori, inclusiv ale grupurilor dezavantajate și vulnerabile; de implicarea utilizatorilor; și de inovarea în prestarea serviciului.

De asemenea, la stabilirea criteriilor de atribuire a contractelor la care se referă prezenta dispoziție adițională, autoritatea contractantă poate să țină seama de aspecte precum: experiența pe care personalul desemnat în contract o are în prestarea de servicii adresate unor sectoare în mod special defavorizate sau în prestarea de servicii de natură similară, în condițiile prevăzute la articolul 145; reinvestirea beneficiilor obținute în îmbunătățirea calității serviciilor furnizate; stabilirea unor mecanisme de participare a utilizatorilor și de informare și orientare a acestora.”

Anexa IV la LCAP corespunde anexei XIV la Directiva 2014/24. Contractul din cuprinsul căruia face parte criteriul de atribuire contestat este inclus în anexa IV la LCAP.

Articolul 119 alineatul 3 din Ley 39/2015, del Procedimiento Administrativo Común de las Administraciones Públicas (Legea nr. 39/2015 privind procedura administrativă comună a administrațiilor publice)

Prezentarea pe scurt a situației de fapt și a procedurii principale

- 1 Ayuntamiento de Ortueña (Primăria din Ortueña, denumită în continuare „primăria”) a demarat, în calitate de „autoritate contractantă regională sau locală” [articolul 2 alineatul (1) punctele 1 și 3 din Directiva 2014/24], o procedură de achiziții publice pentru „serviciul de asistență la domiciliu al Primăriei din Ortueña”. Serviciul în cauză face parte din „serviciile de asistență socială fără cazare” (CPV – 85312000-9) și a fost definit de primărie ca fiind un „serviciu comunitar social care, prin intermediul personalului pregătit, instruit și supravegheat, realizează activități de prevenire, educaționale și de asistență [în beneficiul] familiilor și/sau al persoanelor care întâmpină dificultăți în menținerea sau în protejarea bunăstării lor fizice, sociale și/sau afective, în încercarea ca utilizatorii/utilizațoarele să poată locui în continuare în căminele lor și/sau în mediul lor atât timp cât acest lucru este posibil și adekvat.”
- 2 Criteriul de atribuire prevăzut la punctul 19 B din anexa I (Tabelul caracteristicilor) la caietul de sarcini administrative particulare propuse de primărie în cadrul acestei licitații (denumit în continuare „criteriul de atribuire în litigiu”) stabilește:

„Creșterea cheltuielilor salariale: 40 de puncte

Luând ca punct de referință remunerațiile salariale stabilite în convenția colectivă din acest sector, se vor lua în considerare remunerațiile salariale superioare (creșteri ale cheltuielilor salariale) pe care întreprinderea ofertantă propune să le aplique persoanelor care execută contractul.

Ponderea majorării se calculează luând în considerare salariul de bază și sporul stabilit în convenția colectivă pentru toți lucrătorii care urmează să fie alocați, aplicând următoarea formulă: Puncte = P X A / B.

Punctele reprezintă numărul total de puncte acordate ofertei.

P = este numărul maxim de puncte care pot fi acordate, și anume, 40 de puncte.

A = Ponderea cea mai ridicată dintre toate ofertele prezentate.

B = Ponderea ofertei care face obiectul calculului.

Se vor lua în considerare ofertele care propun o creștere procentuală aplicabilă persoanelor care execută contractul. Ofertele care nu propun nicio mărire vor avea un punctaj de 0 puncte.

În termen de cel mult o lună de la încheierea contractului, trebuie să se concretizeze, după negocierea prealabilă cu reprezentanții lucrătorilor, elementele care materializează această majorare salarială. De asemenea, întreprinderea adjudecătară trebuie să încerce să încheie un acord de reglementare (convenția colectivă a SAD din Ortuella) privind condițiile de muncă ale personalului desemnat în contract.”

- 3 La 13 iunie 2023, Asociación de Empresas de Servicios para la Dependencia (Asociația Întreprinderilor de Servicii pentru Persoanele Dependente, denumită în continuare „AESTE”) a introdus la Órgano Administrativo de Recursos Contractuales de la Comunidad Autónoma de Euskadi (Organul administrativ responsabil pentru soluționarea căilor de atac în materie de achiziții publice din comunitatea autonomă Țara Bascilor, denumit în continuare „OARC”) o cale de atac specială împotriva caietului de sarcini propus de primărie. Aceasta solicită, în special, anularea criteriului de atribuire în litigiu.

Argumentele esențiale ale părților din procedura principală

- 4 AESTE susține, în primul rând, că criteriul de atribuire în litigiu încalcă libertatea de acces la procedura de achiziții publice în condiții de egalitate, întrucât împiedică libera concurență între operatorii economici și concurența în cadrul procedurii de achiziții publice. În al doilea rând, aceasta susține că criteriul menționat nu este legat de obiectul contractului, în măsura în care nu se poate corela un salar mai ridicat cu o prestare mai bună a serviciului și, în plus, nu este rezonabil să se creeze inegalități salariale între lucrătorii întreprinderii adjudecătare în funcție de clientul pe care trebuie să îl servească (cu alte cuvinte, în funcție de aspectul dacă lucrătorii sunt sau nu sunt desemnați în cadrul „serviciului de asistență la domiciliu al Primăriei din Ortuella”). În al treilea rând, criteriul de atribuire nu stabilește valoarea maximă pe care ofertantul trebuie să o propună pentru a obține punctajul maxim, ceea ce poate conduce, după părerea sa, la propunerile de sume disproporționale și care nu sunt legate de buna executare a

contractului. În al patrulea și ultimul rând, obligația de a concretiza majorarea salarială într-un acord de negociere colectivă privind personalul desemnat în contract presupune să nu se mai aplice acestor lucrători convenția colectivă în vigoare, ceea ce depășește competențele primăriei în calitate de autoritate contractantă.

- 5 Primăria din Ortuella se opune anulării solicitate de AESTE, pentru motivul că includerea criteriului de atribuire contestat este justificată în raport cu contextul social și de muncă, cu legătura acestuia cu obiectul contractului și cu buna sa executare. În ceea ce privește contextul, susține că este necesar să se soluționeze conflictele de muncă din sector, motivate în parte de pierderea puterii de cumpărare a lucrătorilor, care afectează negativ prestarea unui serviciu sensibil. În ceea ce privește obiectul contractului, aceasta consideră că criteriul de atribuire este legat de garantarea calității și a continuității serviciului și că este valabil în măsura în care este formulat într-un mod obiectiv și proporțional.

Prezentarea pe scurt a motivelor trimiterii preliminare

- 6 OARC a fost creat ca organ permanent prin a opta dispoziție adițională din Ley 5/2010, de 23 de diciembre, por la que se aprueban los Presupuestos Generales de la Comunidad Autónoma de Euskadi para el ejercicio 2011 (Legea nr. 5/2010 din 23 decembrie 2010 de aprobat bugetul general pentru anul 2011 al comunității autonome Țara Bascilor). Funcția acestuia este de a soluționa contestațiile și căile de atac speciale formulate în materie de achiziții publice, în conformitate cu dispozițiile articolului 44 și următoarele din Legea nr. 9/2017 din 8 noiembrie 2017 privind contractele de achiziții publice.
- 7 OARC îndeplinește cerințele pentru a fi considerat „instanță”, în sensul articolului 267 TFUE, astfel cum a statuat Curtea, în special, în Hotărârea din 20 septembrie 2018 (C-546/16, Montte, EU:C:2018:752), punctele 20-25.
- 8 OARC consideră că soluționarea căii de atac cu care este sesizat depinde de interpretarea mai multor dispoziții de drept al Uniunii. În pofida faptului că contractul la se referă criteriul de atribuire contestat nu intră în domeniul de aplicare al Directivei 2014/24, ținând seama de obiectul și de valoarea acestuia, OARC consideră că este aplicabilă jurisprudența consolidată a CJUE în care s-a statuat că, atunci când o reglementare națională se conformează, pentru soluționarea unor situații care nu sunt acoperite de un anumit act al Uniunii, soluțiilor reținute de actul menționat, există un interes cert al Uniunii ca, pentru evitarea unor viitoare divergențe de interpretare, dispozițiile preluate din actul amintit să primească o interpretare uniformă. Astfel, interpretarea dispozițiilor unui act al Uniunii în situații care nu intră în domeniul de aplicare al acestuia se justifică atunci când aplicabilitatea celor dispoziții în privința unor asemenea situații a fost determinată de dreptul național în mod direct și necondiționat pentru a asigura un tratament identic acestor situații și situațiilor care intră în domeniul de aplicare menționat (a se vedea, în acest sens, Hotărârea Curții din 18 octombrie

2012, Nolan, C-583/10, EU:C:2012:638, punctele 46 și 47, Hotărârea Curții din 7 noiembrie 2013, Romeo, C-313/12, EU:C:2013:718, punctele 22 și 23, Hotărârea Curții din 14 ianuarie 2016, Ostas celnieks, C-234/14, EU:C:2016:6, punctele 17-20, și Hotărârea Curții din 16 iunie 2022, Obshtina Razlog, C-376/21, EU:C:2022:472, punctele 52-55).

- 9 Astfel cum arată instanța de trimisere, LCAP, norma prin care s-a transpus în ordinea juridică spaniolă Directiva 2014/24, optează, cu câteva excepții, să impună contractelor care, având în vedere valoarea lor, nu intră în domeniul de aplicare al acesteia, același regim juridic pe care îl instituie pentru contractele care intră în domeniul de aplicare al directivei. Aceasta este situația în spate, întrucât articolul 145 din LCAP este aplicabil contractelor de servicii prevăzute în anexa IV la aceasta.
- 10 Articolul 145 alineatul 2 punctul 1 din LCAP prevede că criteriile de atribuire privind caracteristicile sociale ale contractului se referă, printre alte scopuri, la îmbunătățirea condițiilor de salarizare a personalului care execută contractul. Cu toate acestea, domeniul și aplicarea acestui criteriu, raportul său cu concurența și cu libera prestarea a serviciilor și compatibilitatea sa cu Directiva 2014/24 fac, în Spania, obiectul unor dezbateri doctrinare și al unor decizii divergente ale organelor însărcinate cu soluționarea căilor de atac speciale în materie de achiziții publice.
- 11 În opinia OARC, este îndoelnic că criteriul contestat ar servi pentru a identifica oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic [articolul 67 alineatul (1) din Directiva 2014/24/UE], întrucât raportul dintre majorarea salarială și îmbunătățirea calității în ceea ce privește prestarea serviciului pare a fi mult prea ipotetic pentru a identifica un aspect avantajos care să poată decide atribuirea contractului. Pe de altă parte, pierderea puterii de cumpărare invocată de primărie în susținerea criteriului de atribuire în litigiu nu ar fi specifică acestui grup social, ci pentru o mare parte din populația activă, fără a se putea deduce că colectivul vizat ar fi în mod special defavorizat sau în risc de excludere.
- 12 În același timp, un criteriu de atribuire precum cel în discuție în litigiul principal ar putea obliga o întreprindere să plătească lucrătorilor care urmează să furnizeze serviciul salariai mai mari decât cele pe care le primeau (în pofida faptului că acestea din urmă sunt pe deplin legale, întrucât îndeplinesc reglementarea privind convențiile colective și salariul minim legal) în scopul de a-și spori şansele de a obține contractul. În opinia OARC, acest lucru reprezintă o sarcină financiară suplimentară, care poate să împiedice, să îngrădească sau să facă mai puțin atractivă prezentarea unei oferte în cadrul procedurii de achiziții publice.
- 13 În plus, criteriul contestat ar putea afecta în mod disproportionat sau discriminatoriu operatorii care au o capacitate economică mai redusă de a plăti remunerații mari (de exemplu, întreprinderile mici și mijlocii) care, pe de altă parte, pot face oferte competitive deoarece, în parte, au costuri salariale mai mici.

- 14 Potrivit caietului de sarcini propus de primărie, întreprinderea ofertantă căreia îl s-a atribuit serviciul trebuie să concretizeze, după negocierea colectivă prealabilă, elementele care materializează majorarea salarială și să încerce să încheie o convenție colectivă al cărei domeniu de aplicare cuprinde personalul desemnat în contract. Potrivit OARC, acest lucru poate constitui o ingerință în dreptul de negociere colectivă consacrat la articolul 28 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.
- 15 În plus, a separa din domeniul de aplicare al unei convenții colective în vigoare personalul care execută contractul în cauză poate crea inegalități salariale între lucrătorii aceleiași întreprinderi care îndeplinesc aceleiași sarcini, justificate numai pe baza clientului pentru care sunt efectuate.
- 16 Considerentul (98) al Directivei 2014/24/UE semnalează, în esență, că criteriile sociale trebuie să se aplique în conformitate cu Directiva 96/71/CE, astfel cum este interpretată de Curte și nu trebuie să fie alese sau aplicate într-un mod discriminatoriu. În special, salariul minim trebuie să rămână la nivelul stabilit de legislația națională sau de contractele colective aplicate în conformitate cu dreptul Uniunii, în conformitate cu Directiva 96/71 menționată. Independent de valoarea juridică pe care ar avea-o, prin el însuși, considerentul menționat, este cert că face trimitere la o dispoziție de drept al Uniunii cu forță juridică obligatorie și la jurisprudența care o interpretează (a se vedea, în acest sens, de exemplu, Hotărârea Curții din 3 aprilie 2008, cauza C-346/06, Rüffert, EU:C:2008:189, și Hotărârea Curții din 17 noiembrie 2015, cauza C-115/14, RegioPost, EU:C:2015:760).
- 17 În ceea ce privește scopul invocat, în opinia OARC criteriul de atribuire contestat ar putea fi o măsură disproportională, întrucât convenția colectivă care decurge din aplicarea sa ar putea conduce la consolidarea majorării salariale dincolo de domeniul de executare al contractului, ceea ce ar determina pierderea legăturii cu obiectul acestuia, impusă de articolul 67 alineatul (3) din Directiva 2014/24. În această privință, instanța de trimitere precizează însă că jurisprudența națională consideră că îmbunătățirea condițiilor de muncă impusă de contract de achiziții publice nu este, în principiu, o „condiție mai avantajoasă” care să se consolideze ca drept al lucrătorului dincolo de domeniul de aplicare al contractului respectiv.